

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	08. 06. 2018
L.dz.	zał. ....
Podpis	

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 06.06.2018 r.

PSZ.II.431.17.2018

**Dyrektor
Wielofunkcyjnej Placówki
Pomocy Dziecku i Rodzinie
ul. Staszica 6
27-260 Stąporków**

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie zwykłym w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie, która odbyła się w dniach 8-9 maja 2018 r.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

- 1. Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 02). Upoważnienie nr 276/2018 z dnia 26.04.2018 r. Inspektor kierujący zespołem inspektorów,
- 2. Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01). Upoważnienie nr 277/2018 z dnia 26.04.2018 r.,
- 3. Pani Alicja Saran** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 04). Upoważnienie nr 278/2018 z dnia 26.04.2018 r.

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 122 i 122 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017. poz. 697ze zm.).

Kontrolą objęto stan aktualny na dzień kontroli, dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

Zakres kontroli:

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.
2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.
3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.
4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na podstawie których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości.

Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie jest jednostką organizacyjną samorządu powiatowego, wykonującą zadania z zakresu pieczy zastępczej prowadzoną przez powiat konecki.

Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie jest placówką łączącą funkcję placówki typu socjalizacyjnego (20 miejsc) i interwencyjnego (3 miejsca), przeznaczoną łącznie dla 23 wychowanków.

Placówka funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny, które określają zasady funkcjonowania placówki i jej zadania. Uchwałą Nr XXVI/11/2013 Rady Powiatu w Końskich z dnia 27.03.2013 r. wprowadzono statut Wielofunkcyjnej Placówki, natomiast Uchwałą Nr 14/2013 Zarządu Powiatu w Końskich z dnia 12.03.2013 r. uchwalono regulamin organizacyjny.

W trakcie analizy w/w dokumentów, osoby kontrolujące zwróciły uwagę na zapis § 22 regulaminu, który dotyczy wykreślenia pełnoletniego wychowanka z ewidencji z uwagi na łamanie zasad regulaminu placówki. Zdaniem kontrolujących należy doprecyzować czas w jakim następuje opuszczenie POW przez wychowanka po skreśleniu go z ewidencji.

Placówka w zakresie liczby dzieci funkcjonuje na starych zasadach. Zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do końca 2020 r. liczba

dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie może być wyższa niż 30. Od 1 stycznia 2021 r. liczba dzieci w placówkach nie może być wyższa niż 14. W związku z powyższym, do starosty powiatu koneckiego zostanie wystosowane ponowne pismo zobowiązujące powiat do podjęcia działań w celu osiągnięcia przez placówkę standardu. Ponadto starosta powiadomiony zostanie również o konieczności podjęcia działań zmierzających do przeniesienia punktu usług prawnych usytuowanego w placówce, a także wymiany niektórych mebli i doposażenia pomieszczeń placówki, wymiany drzwi wejściowych do pokojów wychowanków oraz odświeżenia ścian w pokojach wychowanków.

Placówka Posiada REGON: 260168910 i NIP: 658 -191-65-82

W dniu kontroli, w placówce umieszczonych było 21 wychowanków, w wieku od 4 do 19 lat, w tym: 10 dziewczyn i 11 chłopców. Wśród wychowanków jest 5 rodzeństw, w tym: 1 rodzeństwo czteroosobowe, 2 rodzeństwa trzyosobowe i 2 rodzeństwa dwuosobowe. W placówce jest 4 dzieci w wieku poniżej 10 r. ż., w tym: 4 dzieci ze starszym rodzeństwem w wieku powyżej 10 r. ż. Większość dzieci (19) pochodzi z powiatu koneckiego, a troje z powiatów: tarnogórskiego (1) i opoczyńskiego (2). Poprzednim miejscem pobytu dzieci były: rodzina biologiczna (17), rodzina zastępcza (3) i placówka rodzinna (1).

Wszystkie przebywające w placówce dzieci zostały umieszczone w niej na podstawie postanowień sądu.

W kontrolowanym okresie 4 wychowanków rozpoczęło proces usamodzielnienia. Wychowankowie zgodnie z art. 145 ust. 2 i 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, posiadali w dokumentacji opracowany *Indywidualny Program Usamodzielnienia Wychowanka Instytucjonalnej i Rodzinnej Pieczy Zastępczej* oraz wyznaczonych pisemnie opiekunów usamodzielnienia (**zał. nr 2**).

Pełnoletni wychowankowie pragnący pozostać w placówce po ukończeniu 18 r. ż. zostają zapoznani z *Zasadami pobytu pełnoletniego wychowanka w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie* (**zał. nr 3**). Następnie spisuje się z nimi *Kontrakt* (**zał. nr 4**), w którym pełnoletni wychowankowie zobowiązują się do przestrzegania Regulaminu Wychowanków, a zwłaszcza zapisów ich dotyczących. Jednocześnie kontrakt zawiera również oświadczenie wychowanka, że w przypadku niewywiązywania się z ustalonych zobowiązań, a w szczególności w przypadku rażącego łamania Regulaminu

Wychowanków lub też dopuszczenia się czynu karalnego, wychowanek będzie musiał opuścić placówkę w trybie ustalonym przez dyrektora. Ww. dokumenty zawierają podpis wychowanka oraz dyrektora placówki, a także podpis wychowawcy.

W trakcie kontroli przeprowadzono oględziny i wizję lokalną pomieszczeń placówki, co udokumentowane zostało w *protokole oględzin (zał. nr 5)*. Stan pomieszczeń i ich wyposażenie oraz istotne informacje uzyskane z rozmów z dziećmi również udokumentowane są w protokole oględzin.

Podczas oględzin w placówce było 7 wychowanków, którzy wrócili ze szkoły. Niektórzy spożywali obiad. Pozostali przebywali w swoich pokojach i innych pomieszczeniach placówki.

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.

Całodobową opiekę i wychowanie wychowankom Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie zapewnia wykwalifikowana kadra. Placówką kieruje dyrektor, który posiada wykształcenie oraz spełnia wymagania, o których mowa w art. 97 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do opieki nad dziećmi placówka zatrudnia 7 wychowawców (wszyscy na pełen etat), 2 pedagogów (1 etat i 0,5 etatu), jednego psychologa (0,5 etatu) oraz pracownika socjalnego na pełen etat. Wszyscy ww. pracownicy posiadają kwalifikacje zgodne z art. 98 ust. 1. Dokumentacja 9 pracowników zawiera dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań określonych w art. 98 ust. 3 ww. ustawy. Natomiast w dokumentacji 2 pracowników brakowało dokumentu potwierdzającego fakt, że dana osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (art. 98 ust. 3 pkt. 3 ustawy). Brakujące dokumenty należy uzupełnić.

W ciągu dnia opiekę nad dziećmi sprawują (najczęściej w dni powszednie) 3 osoby pracujące z dziećmi, tj. wychowawca, pedagog i pracownik socjalny, natomiast weekendy 2 osoby. Analiza *Harmonogramów czasu pracy w Placówce (zał. nr 6)* za miesiące styczeń, luty, marzec i kwiecień 2018 roku oraz listopad i grudzień 2017 r. potwierdziła powyższe informacje. Zgodnie z informacjami zawartymi w **załączniku do kontroli nr 1**, w godzinach nocnych opiekę sprawuje na ogół dwóch wychowawców lub wychowawca i pedagog. W wyjątkowych sytuacjach jest to jeden wychowawca lub jeden pedagog. Z wyjaśnień dyrektora placówki wynika, że w sytuacjach, gdy w porze nocnej, opiekę na dziećmi pełnił

jeden wychowawca, dyrektor każdorazowo sprawuje dyżur telefoniczny i jest do dyspozycji w kryzysowej sytuacji. Ponadto pokoje mieszkalne wychowanków znajdują się na jednym poziomie i usytuowane są w niedużej odległości od siebie, co pozwala na zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa w porze nocnej nawet gdy dyżur sprawuje jedna osoba. Z informacji przekazanych przez dyrektora wynika, że podczas tworzenia harmonogramu stara się tak organizować dyżury, by zapewnić dwuosobowe zmiany w porze nocnej, jednak niekiedy jest to niemożliwe z różnych względów min. urlopów pracowników (**zał. nr 7**).

Dyżury nocne odnotowywane są w *Dzienniku Raportów* przez osoby sprawujące opiekę w porze nocnej, po dokonaniu obchodu. Z analizy wpisów w ww. dokumencie wynika, że wychowawcy w porze nocnej dokonują zazwyczaj 3 i więcej obchodów.

Dziennik Raportów zawiera także informacje dotyczące dyżurów dziennych. W *Dzienniku* odnotowywane są następujące informacje: data, godziny pracy, informacje dotyczące liczby wychowanków na początku zmiany jak i na końcu, przebieg dyżurów (działania wychowawcze, zajęcia grupowe, indywidualne, ważne wydarzenia), dyżury nocne (informacje o 3 – krotnym obchodzie), informacje nt. interwencji służb zewnętrznych – przydzielone konsekwencje oraz podpisy dyżurującego (**zał. nr 8**).

Z wpisów w dzienniku wynika, że placówka organizuje następujące zajęcia z dziećmi: ćwiczenia ortograficzne, czytanie młodszym dzieciom, wyjścia na drobne zakupy, zajęcia z młodszymi, układanie puzzli, wyjście do kościoła, gry planszowe, odrabianki, wyjście do kina, prace porządkowe wokół placówki, projekcje filmu, czytanie lektur, zajęcia indywidualne z j. angielskiego, zajęcia edukacyjne, zajęcia sportowe. Dodatkowo wychowankowie placówki zostali zaangażowani w szeroko rozumianą integrację z ogółem społeczeństwa, w ramach której podejmowane są następujące działania (**zał. nr 9**):

- nawiązywanie współpracy ze środowiskiem lokalnym miejscowości Bettembourg w Luksemburgu, w którym dwukrotnie prowadzona była kwesta na rzecz placówki;
- cykliczna współpraca ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Dyminach, polegająca na wyjazdach wychowanków w celu dostarczenia dla podopiecznych schroniska żywności, a także działania opiekuńczo – pielęgnacyjne wobec znajdujących się tam zwierząt;
- nawiązanie współpracy ze środowiskiem raperów, co zaowocowało akcją Rap Lokal w Stąporkowie;
- w maju mają zostać przeprowadzone warsztaty dot. kosmetyków, robienia

makijażu i dostosowania go do okoliczności przez salon kosmetyczny „Wyspa Piękności” w Końskich dla starszych wychowanek Placówki.

W ramach sprawowanego nadzoru nad wychowankami i zapewnienia im bezpieczeństwa w placówce prowadzony jest *Zeszyt Wyjść*, w którym wychowankowie wpisują swoje imię i nazwisko, godzinę wyjścia i powrotu, datę wyjścia, dokładny cel wyjścia, podpisy wychowanków (**zał. nr 10**).

Wyjścia wychowanków poza placówkę regulują *Zasady samodzielnych wyjść wychowanków Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie* (**zał. nr 11**). Zgodnie z ww. dokumentem, wychowanek może samodzielnie opuszczać placówkę, jeżeli spełnia określone warunki, tj.: ukończy 13 lat oraz upłynie 2 tygodnie od momentu przybycia wychowanka do placówki. Zapis odnośnie okresu po jakim wychowanek może opuszczać placówkę należy zmodyfikować, ponieważ narusza on prawa dziecka. Wychowankowie winni mieć możliwość do samodzielnych wyjść od pierwszego dnia pobytu w placówce. Ponadto wychowanek musi uzyskać zgodę wychowawcy dyżurującego lub innego pracownika pedagogicznego oraz zaznaczyć ten fakt w *Zeszycie Wyjść*. Zgody na samodzielne wyjścia nie są udzielane po godz. 20:00. Wychowawca lub inny dyżurujący pracownik pedagogiczny może ograniczyć godziny wyjścia, bądź zakazać go, gdy wychowanek rażąco łamie *Regulamin Wychowanków*. Natomiast wychowankowie, którzy wyróżniają się na tle grupy wzorową postawą, mogą w ramach nagrody wychodzić w godzinach późniejszych, tj.: po 20:00, po uzyskaniu zgody wychowawcy bezpośredniego lub/i dyrektora placówki. Dokument reguluje również zasady zachowania wychowanków przebywających poza placówką.

W Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie obowiązuje *Regulamin Wychowanków*, który został wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/2013 Dyrektora Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie (**zał. nr 12**). Regulamin został zmieniony Zarządzeniami Dyrektora Placówki nr 2/2014 z dnia 4 lutego 2014 r. (wprowadzający szczegółowy katalog kar) oraz nr 7/2015 z dnia 8 czerwca 2015 r. Zgodnie z zapisami Regulaminu, wychowankowie placówki mają prawa m. in. do:

1. Właściwie zorganizowanej opieki, bezpieczeństwa, zapewnienia i realizowania warunków do wszechstronnego rozwoju i zainteresowania;
2. Życzliwego, podmiotowego traktowania, ochrony i poszanowania godności, ochrony przed przemocą fizyczną i psychiczną, wyzyskiem, nadużywaniem seksualnym

i wszelkim okrucieństwem;

3. Wyrażania własnych poglądów, uczuć i przekonań;
4. Kontaktów z rodziną i przyjaciółmi;
5. Praktyk religijnych;
6. Nauki na odpowiednim dla dziecka poziomie oraz zabawy i wypoczynku;
7. Opieki medycznej i pomocy farmakologicznej,
8. Intymności, spokoju i poczucia bezpieczeństwa w miejscu, w którym dziecko mieszka oraz korzystania z wyposażenia i pomieszczeń placówki itp.

Natomiast do obowiązków wychowanków należą:

1. Przestrzeganie postanowień zawartych w Regulaminie;
2. Szacunek dla innych oraz uznanie ich godności i podmiotowości (poprzez np. obowiązek kulturalnego, życzliwego i grzecznego odnoszenia się do innych);
3. Otaczanie opieką młodszych wychowanków (np. dbanie o odzież młodszego wychowanka, pomoc w ścieleniu łóżka oraz w prostych czynnościach – myciu, ubieraniu, wiązaniu butów);
4. Odpowiedzialność za własne postępowanie i rozwój;
5. Aktywne uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowywania oraz w zajęciach organizowanych dla wychowanków.
6. Wyrażanie uczuć i przekonań w sposób aprobowany społecznie (wychowanek nie może przez wyrażanie własnego zdania nikogo ranić, czy krzywdzić);
7. Uzgadnianie z wychowawcą kontaktów z rodziną i przyjaciółmi;
8. Odpowiedzialność za własne życie i dbałość o własny stan zdrowia (nie wolno wychowankom spożywać alkoholu, palić papierosów i stosować środków odurzających oraz wnosić ich do placówki), itp.

Ponadto Regulamin zawiera katalog nagród i kary, zgodnie z którym wychowanek placówki może być nagradzany za:

- wzorową postawę i zachowanie,
- rzetelne wypełnianie obowiązków i wymierne postępy w nauce,
- pracę na rzecz grupy lub placówki
- inne szczególne osiągnięcia.

Wychowankowie mogą uzyskać nagrody w formie: ustnej pochwały dyrektora placówki lub wychowawcy na forum grupy lub całej społeczności placówki; wyróżnienia dyrektora w formie pisemnej, przedłożonego również do wiadomości rodziców lub

opiekunów prawnych; zwiększonej miesięcznej stawki kieszonkowego; zgody na udział w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych lub innych; dodatkowego zakupu rzeczowego. O przyznanie nagrody może wnioskować Samorząd Wychowanków, wychowawca lub inny pracownik placówki.

Wychowankowie placówki otrzymują kary za nieprzestrzeganie ustalonych w Regulaminie zasad oraz niewłaściwe zachowanie. Szczegółowy katalog kar zawiera informacje nt. przewinienia oraz konsekwencji, jaka mogą za nie otrzymać:

- a) za nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach szkolnych (wagary) – „czarna kropka” w miesięcznym systemie oceny oraz zakaz korzystania z sali telewizyjnej i komputera na okres 5 dni;
- b) lekceważenie poleceń wychowawców – „czarna kropka w miesięcznym systemie oceny oraz zakaz wychodzenia poza placówkę w danym dniu lub/i zakaz korzystania z sali telewizyjnej i komputera na okres 1-3 dni;
- c) aroganckie niestosowne zachowanie – „czarna kropka” w miesięcznym systemie oceny oraz zakaz wychodzenia poza placówkę na okres 5 dni lub zakaz korzystania z sali telewizyjnej na okres 5 dni;
- d) spóźnienie - „czarna kropka” w miesięcznym systemie oceny;
- e) niszczenie mienia, wandalizm – „czarna kropka” w miesięcznym systemie oceny oraz pokrycie (częściowe lub całkowite) kosztów naprawy zniszczeń z „kieszonkowego” lub naprawy we własnym zakresie.

Pozostały wykaz kar zawiera **załącznik nr 13**.

Po szczegółowym przeanalizowaniu katalogu kar, kontrolujący zwrócili uwagę dyrektorowi placówki, że wychowankowie za jedno przewinienie powinni być karani jedną karą. W niektórych przypadkach Regulamin zakłada stosowanie kilku kar za jedno przewinienie np. za złe oceny, zaniedbania w nauce – „czarna kropka” w miesięcznym systemie oceny i zawieszenie udziału w zajęciach dodatkowych na okres tygodnia lub/i zakaz korzystania z sali telewizyjnej i komputera na okres tygodnia lub ograniczenie czasowe możliwości wyjść poza placówkę. Ponadto kontrolujący zaproponowali, żeby w ww. Regulaminie poszerzyć katalog zachowań, za które wychowankowie mogą otrzymać nagrodę, wzmacniając i nagradzając w ten sposób zachowania pożądane.

W dokumentacji wychowanków znajduje się informacja podpisana własnoręcznym podpisem o zapoznaniu się wychowanka z obowiązującymi regulaminami.

Problemy wychowawcze w placówce sprawia dwóch chłopców. Jak wynika

z **załącznika do kontroli nr 1**, pierwszy z nich przebywa, na co dzień w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Kielcach, natomiast, podczas urlopowań, które chłopiec spędza w placówce systematycznie dopuszcza się zażywania środków odurzających, co wywołuje u niego nieprzewidywalne zachowania. W takiej sytuacji urlopowanie zostaje przerwane i chłopiec powraca do Ośrodka.

Drugi chłopiec ze względu na swoje impulsywne zachowanie, nadpobudliwość, a także nadmierną reaktywność na drobne wydarzenia łamie zasady placówki poprzez: wulgarne słownictwo, naruszanie godności innych wychowanków oraz pracowników, a także agresję fizyczną wobec młodszych wychowanków. Podobne zachowanie miały również miejsce na terenie szkoły, do której chłopiec uczęszcza. Ze względu na pobicie kolegi ze szkoły, wychowanek podlega nadzorowi kuratorskiemu. Mimo to jak wynika z ww. załącznika w niedawnym czasie doszło do kolejnego pobicia. Chłopiec znajduje się pod opieką lekarza psychiatry. Trwają poszukiwania możliwości poddania wychowanka indywidualnej terapii psychologicznej. W aktach chłopca znajdowały się dokumenty potwierdzające wszczęcie postępowania przeciw wychowankowi (**zał. nr 14**).

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi. Zabiega również o to, by rodzice utrzymywali kontakt ze swoimi dziećmi, zarówno podczas odwiedzin w placówce, kontakt telefoniczny jak i poprzez urlopowanie. Rodzice pięciorga wychowanków nie utrzymują z nimi kontaktów. Regularne, osobiste kontakty z rodzicami ma 5 dzieci. Sporadyczne kontakty z rodziną, tj. raz w roku lub rzadziej ma 14 dzieci. Siedmiorgo dzieci jest urlopowanych przez rodzinę. Jest to zazwyczaj urlopowanie kilka razy w roku na święta i inne dni wolne od szkoły, np. wakacje, ferie zimowe. Urlopowania odbywają się zawsze za zgodą sądu. Zgody sądu znajdują się w aktach wychowanków.

Placówka, we własnym zakresie podejmuje działania ułatwiające dzieciom utrzymywanie kontaktów z rodziną. Zaprasza rodziców i innych członków rodzin na posiedzenia zespołów, imprezy okolicznościowe; zachęca do udziału w zebraniach klasowych; zapewnia rodzinie transport do placówki lub dzieciom do domu rodzinnego np. na urlopowanie (w przypadku braku możliwości dojazdu rodziców lub długiej przerwy w kontaktach); umożliwia kontakt telefoniczny, poprzez udostępnienie telefonu.

Odwiedziny w placówce odbywają się zgodnie z *Regulaminem odwiedzin* (**zał. nr 15**). Zapisy regulaminu nie budzą zastrzeżeń kontrolujących. Ponadto placówka prowadzi *Zeszyt*

odwiedzin i zeszyt urlopowań, które zawierają informację o tym kiedy są/jest odwiedziny/urlopowanie, imię i nazwisko osoby odwiedzającej/urlopowanej, godzinę odwiedzin, podpis osoby odwiedzającej, miejsce pobytu wychowanka podczas urlopowania, datę powrotu.

Dodatkowo dla każdego wychowanka prowadzony jest: *Arkusze współpracy z rodziną naturalną wychowanka* przez pracownika socjalnego i pedagoga.

Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Zgodnie z art. 136 – 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 poz. 697 ze zm.) w placówce winien działać zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, który dokonuje oceny dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej. Następnie zespół powinien dokonać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb – nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu.

W placówce działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w skład, którego zazwyczaj wchodzi: dyrektor placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny i wychowawca opieki bezpośredniej, rodzice bądź dziadkowie wychowanków, przedstawiciel Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Końskich, a także w uzasadnionych przypadkach przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach.

W roku 2017 odbyło się 11 posiedzeń zespołów, a w 2018 r. do dnia kontroli – 4 posiedzenia. W okresie objętym kontrolą odbyły się również 4 posiedzenia zespołów w trybie pilnym w związku z przysposobieniem.

Pierwsza okresowa ocena sytuacji dziecka nowoprzyjętego do placówki odbywa się w ciągu jednego miesiąca od dnia przyjęcia.

Z każdego posiedzenia sporządzany jest *Wniosek zespołu do spraw okresowej sytuacji dziecka* dla każdego wychowanka indywidualnie (**zał. nr 16**). Wniosek zawiera wszystkie informacje o których mowa w art. 129 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na posiedzeniach dokonano oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, a wnioski przesłane zostały do właściwych sądów.

Z wniosków z ostatnich posiedzeń zespołów wynika, że zasadny jest dalszy pobyt w placówce w przypadku wszystkich wychowanków.

Po przeanalizowaniu wniosków, stwierdzono, że w punkcie 2 dotyczącym analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, brak informacji o pracy z rodziną. W związku z powyższym, zasadne byłoby, aby w tej części wniosku znalazła się analiza stosowanych dotychczas metod pracy nie tylko z dzieckiem ale i rodziną (m.in. pod kątem ich skuteczności i ewentualnej modyfikacji).

Sytuacja prawna wychowanków obecnie przebywających w placówce przedstawia się następująco: 11 spośród wychowanków ma uregulowaną sytuację prawną, w tym 10 wychowanków zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego. Jedna wychowanka nie została zgłoszona – w tej sprawie dyrektor placówki złożyła wyjaśnienie pisemne (**zał. nr 17**). Pięcioro spośród wychowanków jest pełnoletnich, a czworo niebawem osiągnie pełnoletność.

Aktualnie w placówce przebywa siedmioro wychowanków wobec których należało postąpić zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: *dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej ....*). Obowiązek ten dotyczy dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej po dniu 19.09.2014 r., tj. po wejściu w życie ustawy z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1188).

W związku z powyższym, placówka podjęła następujące działania, które kontrolujący uznali za realizację obowiązku, o którym mowa w art. 100 ust. 4a ustawy.

- w przypadku 4 – osobowego rodzeństwa, zwróciła się do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej,
- w przypadku 3 – osobowego rodzeństwa, placówka wystosowała pismo do sądu dotyczące zasadności przysposobienia rodzeństwa.

Podsumowując powyższe stwierdzić należy, że prawidłowo dokonywana jest okresowa ocena sytuacji dzieci, w tym zasadność dalszego ich pobytu w placówce.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.

Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), placówka zaspakaja potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im:

- **pokoje mieszkalnych** – do dyspozycji wychowanków jest 9 pokoi, w tym: 6 – trzyosobowych, 2 - dwuosobowe i 1 pokój jednoosobowy. Pokoje wyposażone są w podstawowe meble (tapczany, szafy ubraniowe, komody, biurka i krzesła). Ściany (zabrudzone, poplamione) we wszystkich pokojach wymagają odświeżenia. Również podłogi w niektórych pokojach wymagają wymiany (dziury w płytkach podłogowych). Część mebli stanowiących wyposażenie pokoi jest zniszczona i wybrakowana. W jednym pokoju wyrwane gniazdo elektryczne, w innym brak jednej kratki wentylacyjnej. Drzwi wejściowe do wszystkich pokoi są miejscami pozaklejane kawałkami okleiny meblowej, co sprawia, że wyglądają one nieestetycznie. Podsumowując, stwierdzić należy, że pokoje wymagają remontu, a ich wyposażenie wymiany; ponieważ aktualny ich wygląd sprawia, że są niezbyt estetyczne. Pokoje są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia przechowywanie rzeczy osobistych. W pokojach było dość czysto;
- **łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny** - placówka dysponuje 6 łazienkami, w tym 2 znajdują się w pokojach wychowanków, z dwóch korzystają dziewczyny, z jednej chłopcy i jedna jest ogólnodostępna. W łazienkach znajdują się kabiny prysznicowe (łącznie 7 kabin) z zasłonami. W jednej kabinie należy wymienić wąż prysznicowy (w łazience dziewcząt), ponieważ jest zepsuty. W każdej łazience jest umywalka. Nie we wszystkich drzwiach od toalet są zamki (w łazience chłopców nie ma). W łazienkach brak szafek/półek na przybory higieniczne, suszarek i wieszaków na ręczniki oraz luster. Brak miejsca na pasty i szczoteczki do zębów, które w trakcie kontroli leżały wszystkie razem na umywalce. Placówka dysponuje odrębnym pomieszczeniem do prania i suszenia, wyposażonym w pralki i suszarki;
- **miejsca do nauki** – wychowankowie zazwyczaj odrabiają lekcje i uczą się w pokojach mieszkalnych, które są do tego przystosowane. Placówka dysponuje

dotatkowo dwoma pomieszczeniami, w których wychowankowie mogą odrabiać lekcje i uczyć się. Pomieszczenia te są odpowiednio wyposażone (stoły, krzesła) oraz w pomoce edukacyjne np. książki;

- **miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności** – w placówce funkcjonuje kuchnia, w której przygotowywane są obiady. Natomiast śniadania i kolacje przygotowywane są w aneksie kuchennym, który jest wyposażony w meble kuchenne, zlewozmywak, kuchenkę, stół, krzesła i lodówkę;
- **wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku** – placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami, w których dzieci mogą spożywać posiłki, spotykać się i wypoczywać: jadalnią, aneksem kuchennym, pomieszczeniem do wypoczynku, salą do ćwiczeń oraz pracownią plastyczną. Pomieszczenia (poza pomieszczeniem do wypoczynku) są odpowiednio wyposażone oraz estetycznie urządzone. Ściany w pomieszczeniu do wypoczynku podobnie jak w pokojach sypialnych wychowanków wymagają odświeżenia. Ponadto wychowankowie mogą korzystać z podwórka za budynkiem placówki oraz boiska szkolnego usytuowanego w sąsiedztwie placówki;
- **wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów** – placówka zapewnia wychowankom 5 posiłków dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację. W trakcie kontroli przeanalizowano jadłospisy za okres od: 06.02.-10.02.2018 r., 22.03.-26.03.2018 r., 16.04.-23.04.2018 r. stwierdzono, że posiłki są urozmaicone i zróżnicowane. Wychowankowie przez całą dobę mają dostęp do produktów żywnościowych i napojów, które znajdują się w aneksie kuchennym. W trakcie oględzin pomieszczeń placówki, w aneksie znajdowały się następujące produkty żywnościowe: wędlina, masło, mleko, ogórki świeże, pieczywo, cukier, herbata, płatki kukurydziane. Dzienna stawka żywieniowa na 1 dziecko wynosi 12,29 zł. Wychowankowie nie zgłaszali żadnych uwag co do ilości i jakości wyżywienia;
- **dostępu do opieki zdrowotnej, a także produktów leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej**

finansowanych ze środków publicznych – opiekę lekarza pierwszego kontaktu wychowankom zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stąporkowie. Wychowankowie (13) objęci są również leczeniem specjalistycznych w poradniach:

- psychiatrycznej (4 wychowanków) z powodu ADHD, zaburzeń zachowania, nerwicowych, przywiązania i nadpobudliwości psychoruchowej;
- neurologicznej (4 wychowanków) z powodu zaburzeń koncentracji uwagi, nadpobudliwości psychoruchowej i tików;
- kardiologicznej (2 wychowanków) z powodu nadciśnienia tętniczego i kontroli pooperacyjnej;
- alergologicznej (4 wychowanków) z powodu astmy oskrzelowej i alergii;
- okulistycznej (6 wychowanków) z powodu wad wzroku;
- dermatologicznej (2 wychowanków) z powodu trądziku młodzieńczego.

Spośród obecnie przebywających w placówce wychowanków, siedmioro przebywało w szpitalu, na oddziałach: dermatologicznym, psychiatrycznym, chorób dziecięcych oraz w klinice chirurgii dziecięcej, urologii i traumatologii. W przypadku 5 wychowanków, pobyt w szpitalu nie był poprzedzony skierowaniem lekarza, ponieważ wynikał on z sytuacji zagrożenia zdrowia. W przypadku tych wychowanków o odwiezieniu dziecka do szpitala decydował opiekun prawny bądź dyrektor placówki. W dokumentacji dzieci znajdują się karty pobytu szpitalnego.

Wychowankowie korzystają z leków (przeciwbólowych, przeciwgorączkowych) w sytuacjach doraźnych i leków zleconych przez lekarza, w tym psychotropowych.

Sześćcioro spośród wychowanków nosi okulary.

Dwoje spośród wychowanków posiada orzeczenie o niepełnosprawności;

- **dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dzieci, a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych** – zajęcia specjalistyczne prowadzone są na terenie placówki dla 18 wychowanków przez pedagoga i psychologa. Ponadto 2 wychowanków uczestniczy w zajęciach rewalidacyjnych organizowanych na terenie szkoły; 4 wychowanków uczestniczy w zajęciach logopedycznych (również na terenie szkoły); jeden wychowanek uczestniczy w terapii uzależnień prowadzonej w MGOPS w Stąporkowie.

Placówka organizuje wychowankom różne formy spędzania czasu wolnego: wyjścia na basen, grille, urodziny wychowanków, spotkania z ciekawymi ludźmi

(muzykami oraz tatuażystami). Wychowankowie uczestniczyli w nakręcaniu teledysku Rap Lokal Końskie 2018, promującego miasto, a także koncert charytatywny na rzecz placówki w Stąporkowie, który odbędzie się w dn. 10.06.2018 r. Troje wychowanków uczestniczy w zajęciach sportowych (piłka nożna), jedna wychowanka należy do zespołu muzycznego, jedna należy do harcerstwa i jedna uczestniczy w zajęciach tanecznych.

Placówka w ramach swoich możliwości organizuje wychowankom wypoczynek letni i zimowy. W wakacje w 2017 r., 13 wychowankom zorganizowano wyjazd kolonijny. Wszystkie ważniejsze wydarzenia w formie zdjęć, relacji i wpisów upamiętniane są w Kronikach prowadzonych przez placówkę;

- **odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych** – wszyscy wychowankowie posiadają odpowiednią ilość odzieży, bielizny i obuwia. Systematycznie zaopatrywani są w niezbędne elementy garderoby dostosowane do indywidualnych potrzeb wychowanków i pory roku. Starsi wychowankowie sami dokonują zakupów odzieży, obuwia i bielizny, po wcześniejszym uzgodnieniu zakupów z wychowawcą. W ubiegłym roku, placówka przeznaczyła na zakupy odzieży, obuwia i bielizny dla jednego wychowanka średnio 776,79 zł. Wszystkie zakupy odnotowywane są w *Karcie wyposażenia wychowanka (zał. nr 18)*. Odzież i bielizna przechowywane są w szafach w pokojach wychowanków i utrzymane są w czystości. Natomiast odzież wierzchnia i obuwie w szatni. Wychowankowie zaopatrywani są na bieżąco w środki higieny osobistej, tj.: mydło lub żel do kąpieli, pastę do zębów, szampony, golarki i pianki do golenia, dezodoranty, szczoteczki do mycia zębów. W trakcie rozmów, wychowankowie sugerowali, że placówka mogłaby zapewniać również inne środki higieniczne i kosmetyczne, między innymi tj.: antyperspiranty, wkładki higieniczne, płatki kosmetyczne. Większość środków higienicznych i kosmetyków znajduje się w pokojach wychowanków, a część w łazienkach (szczoteczki i pasty do zębów).

Wszystkie dzieci zostały wyposażone w komplet książek, pomocy i przyborów szkolnych. W pokojach młodszych wychowanków znajdowały się zabawki, natomiast książki i gry głównie w pracowni plastycznej;

- **kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8%z kwoty 1000 zł. ustalonej przez dyrektora**

placówki co miesiąc) – kieszonkowe wypłacane jest zgodnie z *Regulaminem przyznawania kieszonkowego (zał. nr 19)*. Wychowankom uczącym się w szkołach gimnazjalnych i starszym należy się 40 zł kieszonkowego miesięcznie i jest to kwota wyjściowa, natomiast młodszym 20 zł. Wysokość kieszonkowego może być zwiększona do kwoty 80 zł za dobre wyniki w nauce, nienaganne zachowanie w szkole i w placówce, aktywne uczestnictwo w zajęciach organizowanych w placówce i poza nią, za szczególne zasługi i osiągnięcia oraz za dbanie o czystość. Wyjściowa kwota kieszonkowego (20 zł i 40 zł) może być również zmniejszona do kwoty minimalnej wynoszącej 10 zł, za naganne zachowanie w szkole i w placówce, za samowolne oddalanie się od placówki, za negatywne wyniki w nauce, wagarowanie, niszczenia mienia własnego jak i placówki, kradzieże, wymuszanie, niewykonywanie dyżurów, brak zaangażowania w prace na rzecz placówki oraz w zajęcia organizowane na terenie placówki, spożywanie alkoholu, palenie papierosów oraz używanie środków odurzających. Zapisy regulaminu w punktach 14 i 15 należy doprecyzować. Mianowicie, w punkcie 14 należy dodać, że kwota pozostała po potrąceniu nie może być niższa niż 10 zł. Natomiast w punkcie 15 b, należy dodać, że kwota kieszonkowego pozostała po potrąceniu nie może być niższa niż 10 zł. W punkcie 15 c należy określić konkretnie na jaki okres wstrzymane zostaje kieszonkowe oraz, że po okresie wstrzymania zostanie wypłacone z wyrównaniem. Kontrolujący proponują, by w przypadkach obniżania, wstrzymania i potrącania kieszonkowego oraz przeznaczenia go na pokrycie szkód, dokumentować takie sytuacje w formie np. notatki. Informacja winna zawierać: imię i nazwisko wychowanka, rodzaj przewinienia, nałożona konsekwencja, czas trwania kary, podpis wychowawcy przyznającego karę oraz wychowanka. Odbiór kieszonkowego, wychowankowie kwitują własnoręcznym podpisem na liście kieszonkowego. **(zał. nr 20)**. Z list wypłat za luty, marzec i kwiecień 2018 r., wynika, że najniższa wypłacona kwota kieszonkowego wynosiła 10 zł, a najwyższa 74 zł;

- **dostępu do nauki, w tym również w szkołach usytuowanych poza miejscowością, w której znajduje się placówka oraz w systemie nauczania indywidualnego i opłatę za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka, a także pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych** – wychowankowie placówki realizują obowiązek przedszkolny i szkolny w: przedszkolu (1), szkole podstawowej (6 – klasy od I do VII), szkole podstawowej, w specjalnym ośrodku szkolno-

wychowawczym (2 – klasy III i VII), gimnazjum (3 – klasy II i III), gimnazjum w MOW (2 – klasa II), technikum (1 – klasa III), szkole ponadgimnazjalnej (1), szkole zawodowej (1), prywatnej zasadniczej szkole zawodowej „AWANS” (3), liceum dla dorosłych (1).

Pięcioro spośród wychowanków posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Jedna wychowanka posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania i jeden wychowanek opinię o dostosowaniu wymagań. Dwoje wychowanków z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, realizuje obowiązek szkolny w publicznej szkole podstawowej w ramach kształcenia specjalnego. Indywidualne nauczanie w przypadku wychowanki, realizowane jest na terenie placówki opiekuńczo-wychowawczej (**zał. nr 21**).

W nauce pomagają wychowankom opiekunowie.

Aktualnie placówka pokrywa opłaty związane z pobytem w internacie 1 wychowanka;

- **pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką** – placówka pokrywa wszystkie koszty przejazdów wychowanków, tj. do lekarza, do szkół, internatów, na praktyki zawodowe, a także do rodziny/znajomych.

Respektowanie praw dziecka.

Prawa dziecka zapisane zostały w regulaminie wychowanków, z którym są zapoznawani po przyjęciu do placówki. Prawa i obowiązki wychowanków omawiane są z nimi podczas spotkań, a także podczas codziennych czynności indywidualnie bądź grupowo. Informowani są wówczas o tym, że w przypadku naruszenia ich praw mogą się zwrócić do Rzecznika Praw Dziecka. Odnośnie praw dziecka, sytuacje w których może dochodzić do ich naruszania zostały opisane powyżej i były to:

- samodzielne opuszczanie placówki przez wychowanków nowoprzyjętych dopiero po dwóch tygodniach od przyjęcia wychowanka do placówki,
- karanie wychowanków za jedno przewinienie dwoma karami.

Współpraca

Placówka realizuje swoje zadania przy wsparciu i we współpracy ze: szkołami, sądami rodzinnymi i kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkiem adopcyjnym, ośrodkami kultury, klubami sportowymi, organizacjami pozarządowymi, a także osobami prywatnymi. Na uwagę zasługuje fakt, że placówka we

własnym zakresie nawiązuje kontakty z artystami i osobami z zagranicy, a także włącza się w różne przedsięwzięcia, co opisano powyżej.

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą organizacji pracy w placówce oraz indywidualną wszystkich wychowanków przebywających w placówce, o której mowa w rozporządzeniu MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Ewidencja wychowanków – dokument prowadzony prawidłowo, zgodnie z zapisami w/w rozporządzenia, zawiera następujące dane: l.p., imię i nazwisko wychowanka, datę i miejsce urodzenia, pesel wychowanka, datę przybycia do placówki, adres ostatniego miejsca zamieszkania dziecka, imiona i nazwiska rodziców/opiekunów prawnych oraz adres ostatniego miejsca zamieszkania, klasa/szkoła do której uczęszcza dziecko, sygnatura akt (podstawa prawna przyjęcia do POW) oraz data odejścia z POW i sygn. akt.

Na dzień kontroli, w ewidencji wpisanych było 21 wychowanków.

Akta osobowe wychowanków prowadzone są zgodnie z § 8 ust.1 pkt.1 – 5 w/w rozporządzenia i zawierają m.in.: odpis aktu urodzenia dziecka, postanowienie sądu o umieszczeniu w placówce opiekuńczo – wychowawczej, skierowanie do placówki, protokół przyjęcia małoletniego do placówki, potwierdzenie zameldowania, zaświadczenie o ustanowieniu opiekuna prawnego, zgody na urlopowanie, świadectwa szkolne, opinie psychologiczno - pedagogiczne, dokumentację o stanie zdrowia dziecka.

Ponadto w teczkach dzieci znajdują się oświadczenia rodziców wyrażające zgodę na: podejmowanie przez kadrę placówki decyzji w zakresie bieżącej pieczy nad dzieckiem (**zał. nr 22**) oraz leczenia i wykonywania wszelkiego rodzaju zabiegów i badań (**zał. nr 23**). Przeanalizowane akta osobowe wychowanków nie zawierały uchybień w tym zakresie.

W trakcie kontroli inspektorzy dokonali analizy dokumentacji indywidualnej wychowanków placówki:

Diagnozy psychofizyczne zostały opracowywane zgodnie z § 14 ww. rozporządzenia. W trakcie kontroli przeanalizowano diagnozy psychofizyczne wychowanków opracowane przez psychologa, dwóch pedagogów i pracownika socjalnego zatrudnionych w placówce. Diagnozy zawierają datę sporządzenia oraz uwzględniają analizę sytuacji dziecka, w tym:

opis mocnych stron dziecka, sytuacji rodzinnej, relacji dziecka z otoczeniem oraz rozwoju dziecka. Ponadto dokument obejmuje wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem (np. zorganizowanie dla wychowanka zajęć wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, plastycznych i wychowawczych), a także programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka, przygotowanie dziecka do umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej i przygotowanie dziecka do usamodzielniania (**zał. nr 24**).

Zgodnie z rozporządzeniem diagnozę psychofizyczną dziecka sporządza się niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej. Z analizy diagnoz psychofizycznych wynika, że są one opracowywane w okresie od 1 do 2 miesięcy od momentu przyjęcia dziecka do placówki, co kontrolujący uznali za prawidłowe.

Plan pomocy dziecku - zgodnie z § 15 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej plan pomocy dziecka sporządza wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka wraz z wychowankiem. W przypadku niektórych planów stwierdzono brak podpisu wychowanka pod dokumentem (**zał. nr 25 i nr 26**). Plan zawiera: imię i nazwisko dziecka, datę umieszczenia w placówce, datę opracowania planu, imię i nazwisko wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka. Zgodnie z w/w rozporządzeniem w planie został określony cel główny pracy z dziećmi, np.: *przygotowanie do usamodzielnienia*, a także cele i działania długoterminowe oraz krótkoterminowe, np.: wspierać wychowanka w rozwijaniu pasji sportowej poprzez wyposażenie w odzież i obuwie sportowe, umożliwienie uczestnictwa w treningach piłkarskich, czy wyjazdach na mecze ulubionej drużyny piłkarskiej.

W dokumencie znajduje się podsumowanie realizacji celów i założonych działań na dany okres. Plany prowadzone i modyfikowane są w sposób prawidłowy, a cele i działania są trafnie określone.

Karta pobytu dziecka prowadzona jest dla każdego wychowanka i zawiera wszystkie obszary, o których mowa w § 17 ust. 4 pkt.2 w/w rozporządzenia. Wpisy w poszczególnych obszarach kart są uzupełniane systematycznie, tj., nie rzadziej niż co miesiąc i odzwierciedlały aktualną sytuację wychowanka (**zał. nr 27 i nr 28**).

Zgodnie z § 17 ust. 4 ww. rozporządzenia w placówce dla każdego dziecka prowadzona jest również dokumentacja przez specjalistów, tj.:

Arkusze obserwacji psychologicznych - dokument zawiera: datę, miejsce, formę obserwacji, wnioski i czas. Wpisy w arkuszach dokonywane są rzadko np.: wpis 01.07.2016 r., następny 15.05.2017 r. i kolejny 12.03.2018 r. Informacje zawarte w arkuszach odnoszą się głównie do opisu funkcjonowania dziecka w placówce (**zał. nr 29**). Badania psychologiczne polegają przede wszystkim na obserwacji bezpośredniej i pośredniej wychowanka, a także rozmowach.

Arkusze obserwacji pedagogicznych – dokument zawiera: dane wychowanka, cel programu indywidualnego (np.: kształtowanie postawy obowiązkowości i systematyczności w nauce oraz rozwijanie umiejętności życiowych) oraz datę, rodzaj badań pedagogicznych, obserwacje, uwagi. Wpisy w arkuszach dokonywane są w zależności od czasu dokonywanych badań i obserwacji. Metody badań prowadzonych przez pedagoga to: analiza dokumentacji wychowanka, obserwacje bezpośrednie, indywidualnego przypadku (**zał. nr 30**).

Karty udziału w zajęciach specjalistycznych - psychologicznych zawierają informację o: dacie, rodzaju i celu zajęć oraz stopniu realizacji (**zał. nr 31**). Karty uzupełniane są systematycznie i odzwierciedlają bieżącą pracę z wychowankiem. Wsparcie psychologa to przede wszystkim rozmowy indywidualne z wychowankami mające na celu wzmocnienie pozytywnych zachowań, podniesienie samooceny, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji i relacji rówieśniczych itp.

Karty udziału w zajęciach specjalistycznych - pedagogicznych - pedagog prowadzi dokumentację zgodną z § 17 ust. 3 i 4 ww. rozporządzenia. Karty udziału w zajęciach specjalistycznych prowadzone są indywidualnie dla każdego wychowanka, zawierają: datę, rodzaj i cel zajęć oraz stopień realizacji. Zajęcia opisane w karcie mają charakter profilaktyczny, np.: „Dopalacze – nie używam” i pedagogiczny, np.: radzenie sobie ze stresem czy pozytywne myślenie (**zał. nr 32**). Pedagog prowadzi również zajęcia edukacyjne i kulinarne (**zał. nr 33**). Dokumentacja pedagoga zawiera również arkusz współpracy ze szkołą, do której uczęszcza wychowanek (**zał. nr 34**) oraz arkusz współpracy z rodziną naturalną wychowanka (**zał. nr 35**). W/w dokumentach odnotowywane są bieżące informacje dotyczące funkcjonowania wychowanka w placówce i poza nią, a także kontaktów pedagoga ze szkołą (nauczycielami/wychowawcą klasy, pedagogiem) oraz rodziną wychowanka.

Ocena realizacji zadań placówki objętych zakresem kontroli:

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania –dzieci mają zapewnioną właściwą opiekę całodobową, a proces wychowawczy uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości

wychowanków. W przypadku 2 wychowawców stwierdzono brak dokumentów potwierdzające spełnianie przez nich wymagań, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto w Regulaminie kar należałoby doprecyzować zapisy, zgodnie ze wskazówkami zawartymi w wystąpieniu. Modyfikacji wymaga również zapis odnośnie okresu po jakim nowoprzyjęty wychowanek może samodzielnie opuszczać placówkę

Zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniami.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną – placówka współpracuje z rodzinami wychowanków w zakresie utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami. Umożliwia dzieciom bezpośredni kontakt z rodzicami podczas odwiedzin rodziców w placówce i urlopowań do domów rodzinnych jak i w formie telefonicznej. Placówka w sposób prawidłowy dokonuje okresowej oceny sytuacji dzieci i realizuje zadania o których mowa w art. 100 ust 4 i 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw – w zakresie tym stwierdzono, że pomieszczenia placówki (pokoje mieszkalne wychowanków, łazienki i pomieszczenie do wypoczynku) wymagają remontu, doposażenia i wymiany mebli. Aktualny wygląd tych pomieszczeń (zwłaszcza pokoi wychowanków) jest mało estetyczny. Zapisy Regulaminu przyznawania kieszonkowego, dotyczące obniżania, wstrzymania i potrącenia kieszonkowego wymagają doprecyzowania poprzez dodanie zapisów, że kwota kieszonkowego pozostała po potrąceniu/obniżeniu nie może być niższa niż 10 zł. Natomiast w przypadku wstrzymania, określić konkretnie na jaki okres wstrzymane zostaje kieszonkowe oraz, że po okresie wstrzymania zostanie wypłacone z wyrównaniem.

Odnośnie praw dziecka, kontrolujący stwierdzili, że w placówce zdarzają się sytuacje, w których może dochodzić naruszania praw dziecka (samodzielne opuszczanie placówki przez wychowanków nowoprzyjętych dopiero po dwóch tygodniach od przyjęcia wychowanka do placówki, karanie wychowanków za jedno przewinienie dwoma karami).

Wychowankowie, z którymi rozmawiali kontrolujący nie zgłaszali niepokojących uwag co do pobytu w placówce, warunków bytowych, opieki i wychowania.

Zadanie realizowane częściowo nieprawidłowo.

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki – dokumentacja, o której mowa w rozporządzeniu MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej prowadzona jest prawidłowo.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Ustaień dokonano w oparciu o:

- rozmowę z dyrektorem placówki oraz z wychowankami,
- analizę dokumentacji dotyczącej funkcjonowania placówki oraz indywidualnej wychowanków,
- informacji pisemnych sporządzonych na okoliczność kontroli, które stanowią zał. nr 1 do niniejszego wystąpienia,
- oględzin i wizji lokalnej pomieszczeń placówki.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenia:

1. We współpracy i porozumieniu ze starostą, podjąć działania zmierzające do osiągnięcia przez placówkę standardu w zakresie liczby dzieci zgodnie z art. 230 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. We wnioskach z posiedzeń zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, dokonywać analizy stosowanych metod pracy z rodziną, zgodnie z art. 129 pkt. 2 ww. ustawy.
3. Uzupelnąć dokumentację dwóch pracowników o brakujące dokumenty potwierdzające spełnianie przez nich wymagań, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Umożliwić nowoprzyjętym wychowankom samodzielne wyjścia poza placówkę od dnia ich przybycia do placówki i zmienić zapisy w dokumencie pod nazwą: *„Zasady samodzielnych wyjść wychowanków Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie”*.
5. W Regulaminie kar zmodyfikować zapisy dotyczące ilości kar przyznawanych za przewinienia, tak, aby za każde z nich wychowanek otrzymywał wyłącznie jedną karę, oraz poszerzyć katalog zachowań, za które wychowankowie mogą otrzymać

- nagrodę.
6. **Wymienić zniszczone i zużyte meble w pokojach mieszkalnych wychowanków oraz drzwi wejściowe do pokoi.**
  7. **Doposażyć łazienki zgodnie ze wskazówkami zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym.**
  8. **Odświeżyć ściany w pokojach wychowanków i pomieszczeniu do wypoczynku.**
  9. **Doposażyć wychowanków w środki higieniczne zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami.**
  10. **W regulaminie organizacyjnym placówki zawrzeć zapis określający, w jakim terminie po skreśleniu wychowanka z listy wychowanków musi on opuścić placówkę.**

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 poz. 697 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę

samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

gwr
ef
..... Anna Konięca
..... Roberto Arcudolo
..... Hugo Szwed
(podpisy inspektorów)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Mariusz Piśdek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA .....
(zarządzający kontrolą)

Wykaz załączników:

1. Informacje pisemne i wykazy sporządzone na potrzeby kontroli przez dyrektora placówki.
2. Oświadczenie opiekuna usamodzielnienia z dn. 06.09.2016 r.
3. Zasady pobytu pełnoletniego wychowanka w Placówce.
4. Kontrakt z pełnoletnim wychowankiem.
5. Protokół oględzin.
6. Harmonogram czasu pracy w Placówce na kwiecień 2018 r.
7. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia.
8. Informacje z przebiegu dyżurów wychowawców.
9. Informacja pisemna dyrektora placówki dot. współpracy.
10. Informacje z Zeszytu wyjść wychowanków.
11. Zasady samodzielnych wyjść wychowanków poza placówkę.
12. Regulamin wychowanków.
13. Zmodyfikowany Regulamin wychowanków.
14. Postanowienie o wszczęciu postępowania z dn. 23.11.2017 r.
15. Regulamin odwiedzin.
16. Wniosek zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka z dn. 13.11.2017 r.
17. Wyjaśnienie pisemne dyrektora placówki dot. przyczyn niezgłoszenia wychowanki do ŚUW.
18. Karta wyposażenia wychowanka (2 szt).
19. Regulamin przyznawania kieszonkowego.
20. Lista wypłat kieszonkowego za kwiecień i marzec 2018 r.
21. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia.
22. Oświadczenie rodzica z dn. 28.02.2015 r.
23. Oświadczenie rodzica z dn. 28.02.2015 r.
24. Diagnoza sytuacji wychowanka.
25. Plan pomocy z dn. 24.10.2017 r.
26. Plan pomocy z dn. 30.04.2018 r.
27. Karta pobytu wychowanka za kwiecień 2018 r.
28. Karta pobytu wychowanka za grudzień 2017 r.
29. Arkusz obserwacji psychologicznej.
30. Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych.
31. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych.

32. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych.
33. Karta udziału w zajęciach specjalistycznych.
34. Arkusz współpracy ze szkołą.
35. Arkusz współpracy z rodziną naturalną.